

TANTÁRGY: 10 ETIKA
ALAPSZAK MEGNEVEZÉSE: ELŐADÓMŰVÉSZET
VÉGZETTSÉGI SZINT: ALAPFOKOZAT (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)

TÖRZSTANTÁRGY
Felelős szervezeti egység: Művészettörténet és Elmélet Tanszék
TANTÁRGYFELELŐS: Dr. Aknai Tamás egyetemi tanár
Foglalkoztatás: első helyen teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT)
A tárgyat oktató: Hamcherif Ramóna egyetemi tanársegéd
Foglalkoztatás: első helyen teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT)

Kreditérték: 2
Oktatott félévek száma: 1
Heti óraszám: 2
Értékelés módja: Vizsga
Választható
Előfeltétel: Az azonos nevű kötelező kurzus teljesítése

01. A SZAKINDÍTÁSI DOKUMENTUMOKBAN TALÁLHATÓ TANTÁRGYLEÍRÁS:

A tárgy az általános etikai alapproblémák és a szakhoz kapcsolódó speciális kérdések feldolgozását tartalmazza. A feldolgozás tartalmazza szöveges források elemzését és filmek megtekintését és megbeszélését.

Az erkölcs lényegének értelmezési típusai (filozófiai, teológiai). Az értelmezések alaptípusai a gondolkodás történetében. Etikai abszolutizmus és relativizmus. Az etikai érték az értékek rendszerében. Arisztotelész, epikureizmus, sztoikus etika, újkori felfogások /Descartes, Kant/. A 19. Sz. jelentős képviselői /F. Nietzsche, A. Schopenhauer, S. Kierkegaard/. Az egzisztencialista erkölcsfelfogás /J.P.Sartre/. A keresztény teológiák etikai /K. Rahner, J. Moltmann/ Világvallások etikája /H. Küng/. A hit alapjai /K. Rahner/.

Az erkölcs lényegének evolúciós magyarázata. Normák, elemi erkölcsi normák. Erkölcs és jog kapcsolata. A szankcionálás: belső és külső tényezők /környezet és lelkiismeret/. A normák érvényesülésének problémái. Ember és környezet viszonyának etikai kérdései /ökoetika/. Etikai alapkategóriák: ideál, az erkölcsi személyiség, az erkölcsösség. A mindennapok erkölcsi problémái /család, házasság, gyermek – szülő viszony, munkahely/. Az erkölcs összefüggése a társadalmi élet területeivel: erkölcs és tudomány, erkölcs és politika, erkölcs és művészet. A pedagóguspálya speciális etikai követelményei /tanár - diák viszony/. Az erkölcsi nevelés.

Irodalom:

- Arisztotelész: Nikomakhoszi etika
- I. Kant: A gyakorlati ész kritikája.
- F. Nietzsche: Adalék az erkölcs genealógiájához
- S. Kierkegaard: Félelem és reszketés (Holnap 1996)
- J. Moltmann: A remény teológiája (Református Zsinati Iroda 1989)
- K. Rahner: Hit, remény, szeretet
- H. Küng: A világvallások etikája (Egyházfórum 1997)
- Krajnik J.: A normák filozófiai megalapozása (Erkölc és vallás, Kaposvár, 1994)
- Krajnik J.: A teremtés etikája (Kaposvár 1997)
- Krajnik J.: A végesség etikája
- Ancsel Éva: Etikai tanulmány a tudásról és nem-tudásról (Kossuth 1986)
- Bíró Katalin: Erkölcsi nevelés és konfliktus
- J. Francois Bourdet: Tanulás és állampolgárrá nevelés

<ul style="list-style-type: none"> • Péteri Pál: A jó, az igaz és a szép szerepe a nevelésben (Szöveggyűjtemény)
<p>02. A TANTÁRGY ÁLTALÁNOS CÉLJA ÉS SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉSEI, VALAMINT A MEGSZERZENDŐ KOMPETENCIÁK FELSOROLÁSA</p> <p>A tantárgy célja, hogy az általános bevezetésen túl mélyebb betekintést nyújtson az európai etikai gondolkodásba. A már elsajátított etikai terminusok és alapfogalmak birtokában a kurzus tematikus megközelítést kínál.</p>
<p>03. FELTÉTELEZETT TUDÁSANYAG, ELŐKÉPZETTSÉGI SZINT</p> <p>03 Etika kurzus elvégzése.</p>
<p>04. A TANTÁRGY TARTALMA ÉS SZEMESZTERENKÉNTI BONTÁSA ILL. A SZEMESZTERENKÉNT 15 HETES ANNOTÁCIÓ</p> <p>A tantárgy olyan problémák etikai megfogalmazására és kibontására helyezi a hangsúlyt, melyek az etikátörténet hagyományos témái, mindazonáltal lehetőséget kínálnak a hallgatók számára a mindennapos élethelyzetek filozófiai igényű elemzésére.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A négy sarkalatos erény 2. Az erkölcsi cselekedet 3-4. Szabadság és determináció 5. Felelősség 6. Lelkiismeret 7. Kötelesség 8. Boldogság 9-10. A rossz versus gonosz és a bűn fogalma 11. Az érzelmek szerepe az erkölcsiségben 12-13. Barátság <p>Ajánlott irodalom: Grayling, A. C. (szerk.), <i>Filozófiai kalauz</i>, Bp., Akadémiai, 1997. Hársing László, <i>Az európai etikai gondolkodás</i>, Miskolc, Bíbor, 2001. Heller Ágnes, <i>Általános etika</i>, Bp., Cserépfalvi, 1994.</p>
<p>05. ÓRARENDI-OTTHONI TERHELÉS ARÁNYA</p> <p>50-50 %</p>
<p>06. SZEMESZTER ALATTI ELLENŐRZÉS MÓDJA</p> <p>Zárthelyi dolgozat.</p>
<p>07. VIZSGA KÖVETELMÉNYEK ILLETVE SZIGORLATI TÉTELSOROK, VAGY ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK</p> <p>A tematikában meghatározott témakörök és olvasmányok.</p>
<p>08. A KÖTELEZŐ, ILLETVE AJÁNLOTT JEGYZETEK /IRODALOM JEGYZÉKE</p>

Lásd: 04. pont
09. A TANTÁRGY TÁRGYI SZÜKSÉGLETEI ÉS ELLÁTOTTSÁGA
A tantárgy tárgyi ellátottsága kielégítő Az oktatás alaptevékenységéhez tartozó feltételek adottak, továbbá a szükséges projektor és vetítövászón is rendelkezésre áll.
10. TANTÁRGYI VONATKOZÁSÚ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK KUTATÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDSZERE
Magyar, angol és francia nyelvű szakirodalom könyvtári és internetes feltárása, országos rendezésű konferenciákon való részvétel, Magyar Fenomenológiai Társaság tagjaként a társaság által szervezett szimpóziumokon és egyéb rendezvényeken való részvétel.
11. A TÁRGY MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI MÓDSZEREI, FEJLESZTÉSI POLITIKÁJA
A legújabb magyar és nemzetközi szakirodalom beillesztése az anyagba, a filozófiai szövegek egyre bővülő magyar fordításával lehetőség nyílik új olvasmányok beemelésére is.
12. KIMENETI KÖVETELMÉNYEK
Lásd: a 07. pont